

Звіт щодо стану лісового сектору України

ОГЛЯД ВИКЛИКІВ І МОЖЛИВОСТЕЙ

Зміст

Історія питання

Підхід до написання Звіту щодо стану лісового сектору України

Основні проблеми, що стоять перед лісовою галуззю

Нарощування потенціалу лісових ландшафтів: як виглядає шлях уперед?

Історія питання

- План заходів Групи Світового банку у сфері лісового господарства на 2016–2020 фінансові роки визначає бачення ГСБ та підходи до реалізації глобальних заходів у лісовій сфері.
- У пріоритетних країнах складаються Звіти щодо стану лісового сектору відповідних країн, які містять висхідний аналіз загроз і можливостей, пов'язаних із розвитком лісової галузі.
- Ці Звіти беруться за інформаційну основу для ведення діалогу з країною та обговорення напрямків подальшої співпраці.

Історія питання

- Попередній Звіт щодо стану лісового сектору України було складено у 2006 році.
- У 2008–2018 роках Світовий банк надавав технічну допомогу за:
 - проєктом ENPI East—FLEG, що фінансувався Європейським Союзом (Східна регіональна програма Європейського інструмента сусідства та партнерства, Програма правозастосування й управління в лісовому секторі) та реалізовувався у два етапи у 2009–2016 роках;
 - проєктом «Сприяння реформі лісового сектора в Україні» PROFOR (2017–2018 роки).
- Реалізація цих заходів допомогла підняти якість суспільного діалогу з питань лісової політики, лісового законодавства, економіки лісу та торгівлі лісом, а також стратегії реформування галузі.

Підхід до Звітів щодо стану лісового сектору

На основі огляду наявної літератури та інформації з публікацій та офіційних джерел

У співпраці з Державним агентством лісових ресурсів України

З урахуванням дискусій із численними зацікавленими сторонами: партнерами у сфері розвитку, громадськими організаціями, приватним сектором, галузевими об'єднаннями та науковими колами

Подальші кроки: до кінця січня 2020 року цей звіт буде доопрацьовано з урахуванням відгуків, одержаних на цій зустрічі, та розповсюджено

Нарощування потенціалу лісових ландшафтів України

- Що можна зробити для збільшення економічного потенціалу галузі: кількості робочих місць і доданої вартості, що виробляється галуззю?
- Як забезпечити подальше розширення екологічної користі від лісів для протидії дедалі більшому ризикові зміни клімату?
- Яким чином система управління лісовим господарством може забезпечити багатофункціональність лісів відповідно до потреб різноманітних зацікавлених сторін у країні?

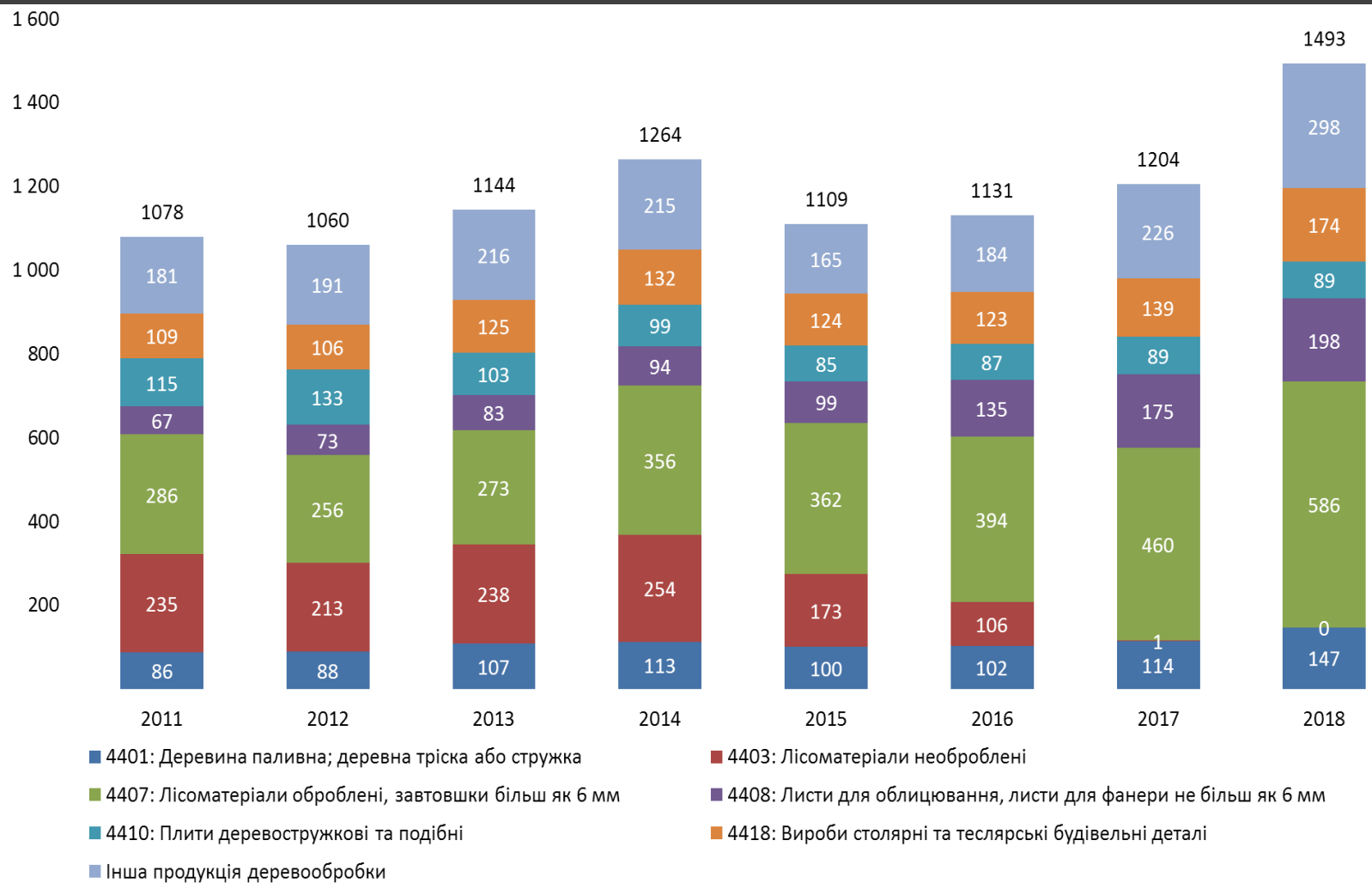
Економічний потенціал

Маючи 9,7 млн га лісу, Україна посідає восьме місце в Європі за площею лісів.

Проте валова додана вартість у розрахунку на гектар лісу становить в Україні лише 56 євро (тоді як у Румунії — 68 євро, а в Польщі — 108 євро)

Незаконна заготівля деревини залишається для країни великою проблемою

* UNECE2015 (ЄЕК ООН, 2015 рік)

Що перешкоджає
розвиткові
деревообробної
промисловості?

Експорт продукції з деревини, млн доларів США (крім паперу)
[Державна фіскальна служба України]

Що зведе до мінімуму незаконну лісозаготівлю та тіньове лісопиляння?

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Виробництво	1801	1741	1708	1686	1844	2087	2575	3183
Імпорт	10	10	7	4	5	8	21	32
Експорт	2030	2254	2235	1921	2804	3109	3358	3859
Видиме споживання	-219	-503	-520	-231	-956	-1013	-762	-644

Видиме споживання пиломатеріалів в Україні (тис. м³) [Державна служба статистики України]

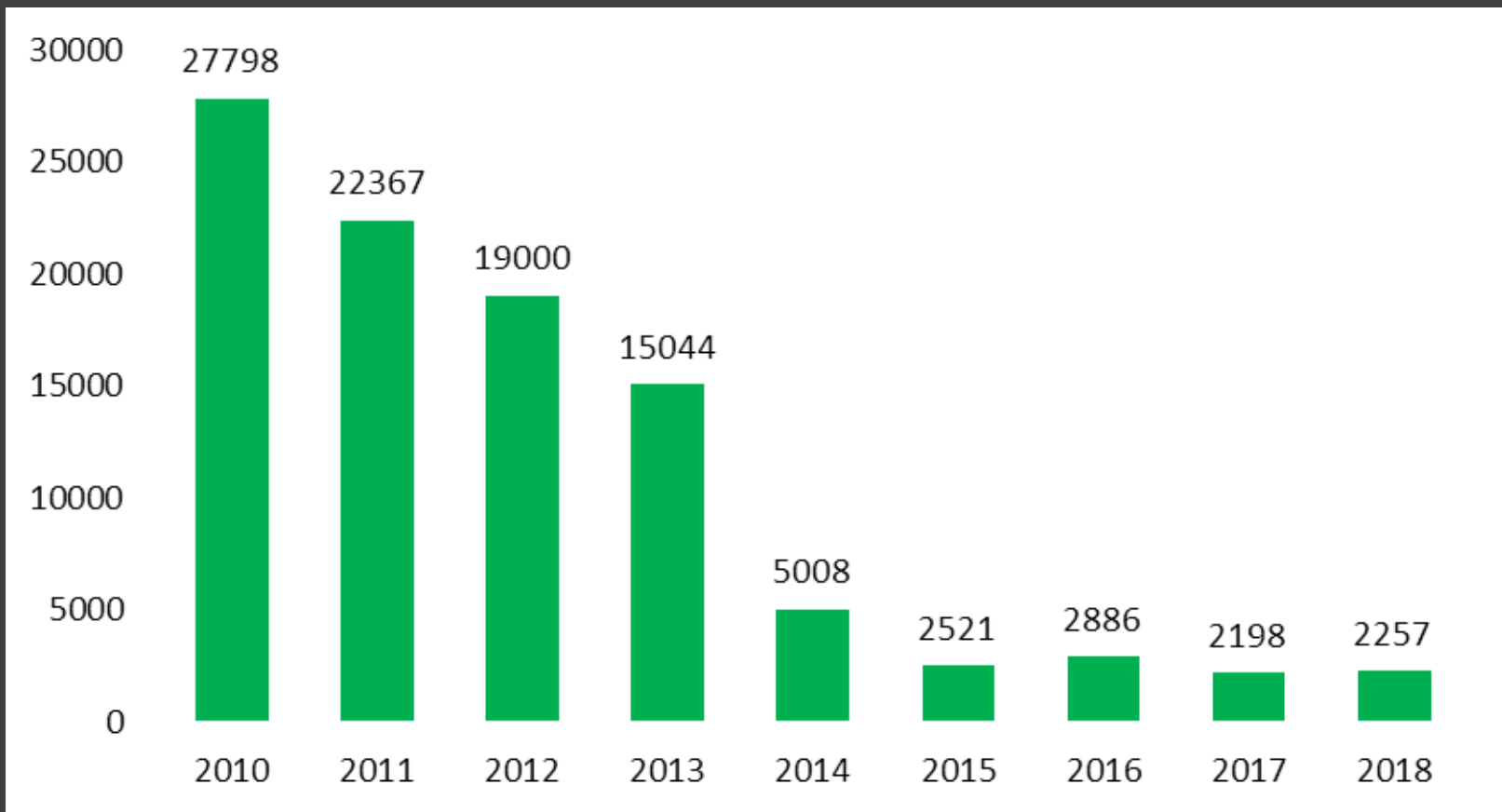
Екологічний потенціал

Україна має сильну традицію управління лісами на науковій основі, однак інвентаризація лісів у країні не проводилася з 1996 року.

Плани лісорозведення не виконуються: через бюджетні та інші обмеження з 2010 по 2015 рік ліси було посаджено менш ніж на 15% запланованої площі.

Зростання потреби в санітарних рубках з плином часу.

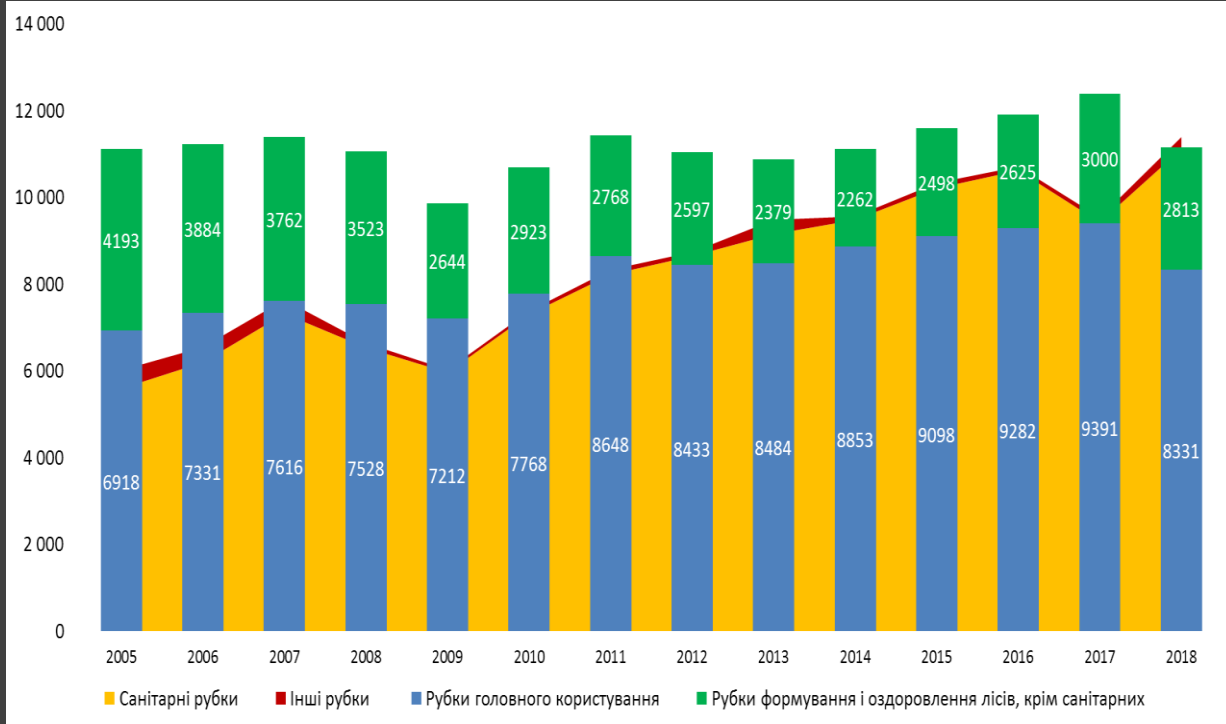
Зміна клімату ставить під загрозу чималу частину лісів України.

Що потрібно, щоб
переломити цю
тенденцію та
активізувати
лісорозведення?

Динаміка лісорозведення в Україні [Державна служба статистики]

Заготівля деревини шляхом планових та позапланових рубок (тис. м³)

Площа деревостанів України, вражених шкідниками та хворобами

Що треба зробити, щоб уповільнити деградацію лісів та зростання обсягів санітарних рубок?

Виклики, пов'язані зі структурою управління

Бачення та стратегія Уряду щодо лісів не сформульовані й не донесені до громадськості

Численні держлісгоспи з розпорошеними територіями здійснення діяльності та обмеженими можливостями для економії за рахунок ефекту масштабу

Держлісгоспи виконують комерційні та правозастосовні функції — така ситуація може призводити до конфлікту інтересів

Децентралізація та передання земель резерву з лісами до ОТГ — нових об'єднань з невеликим попереднім досвідом управління лісами

Чи є потреба в раціоналізації кількості держлісгоспів?

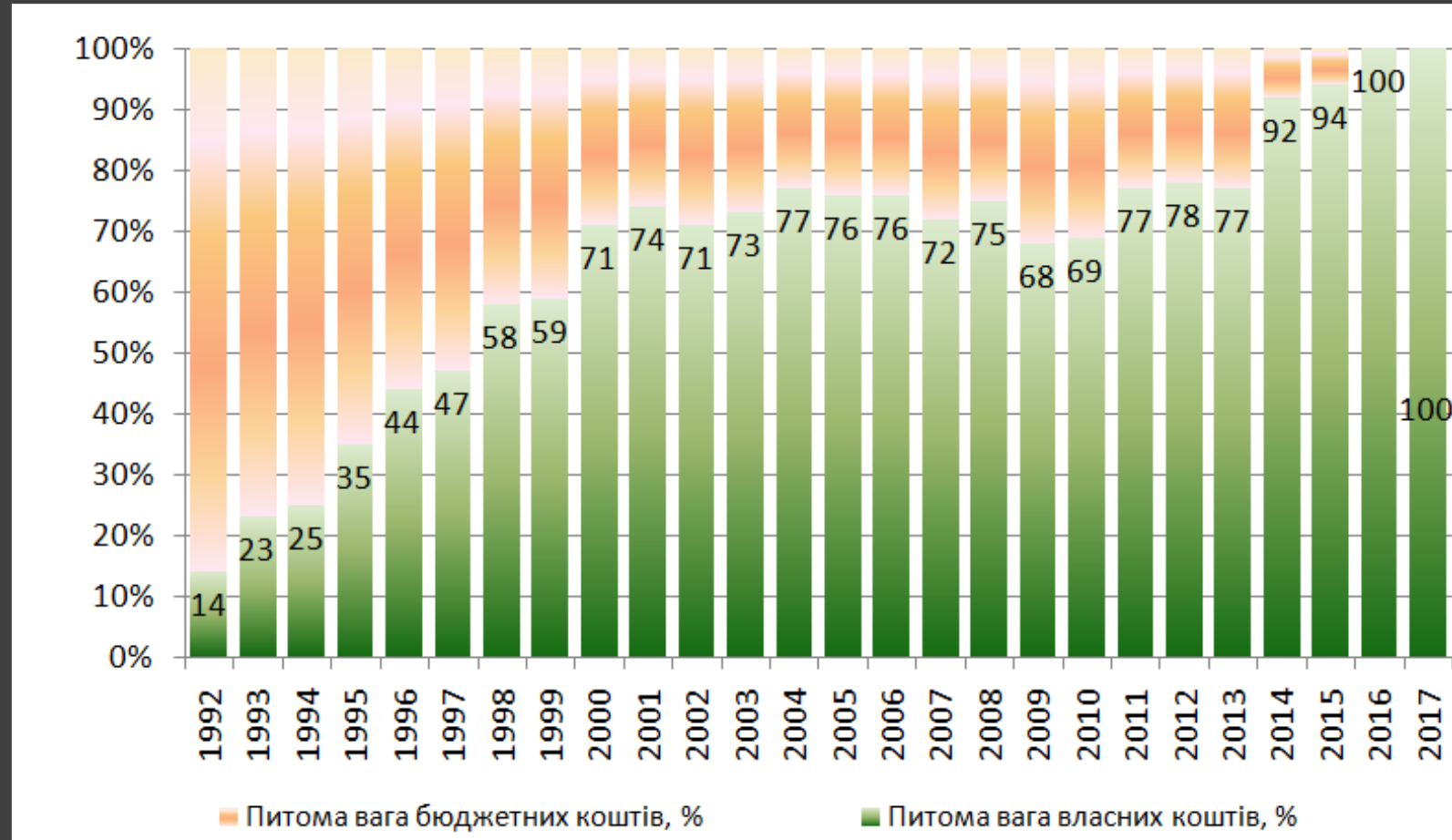
Найменування суб'єкта управління		Держлісагентство	Всього по Україні	%
Кількість суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління	усього	348	3,363	10
	З них: працюючі	317	1,640	19
	прибуткові – з числа працюючих	302	1,150	26
	непрацюючі	21	1,314	2
Чистий прибуток (збиток), тис. гривень		475,600	31,235,619	1.5
Середньомісячна заробітна плата, гривень		10,990	11,123	99
Середньооблікова кількість штатних працівників, осіб		47,342	779,372	6
Оцінка ефективності управління		позитивно		

Інформація про результати проведення єдиного моніторингу ефективності управління об'єктами державної власності за 2018 рік, [Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства]

Кількість суб'єктів господарювання за видами господарської діяльності [Державна служба статистики]

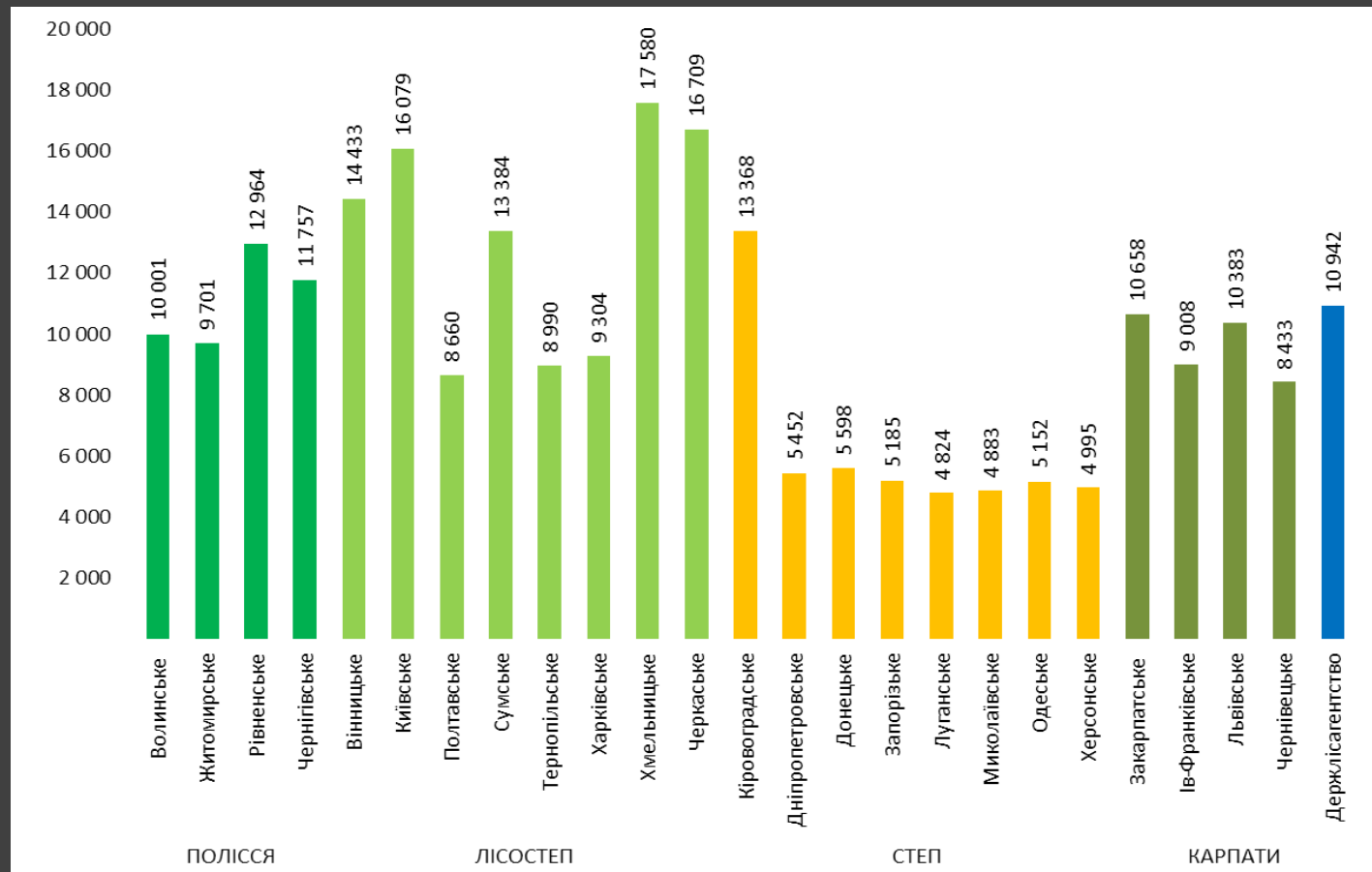
Чи підтримує нинішня модель фінансування багатofункціональність лісів?

Зменшення обсягів бюджетного фінансування лісової галузі

[Державне агентство лісових ресурсів]

Дисбаланс заробітків працівників: який вплив справляє він на показники діяльності та цілі лісового господарства?

Середньомісячна зарплата штатного працівника Держлісагентства 2018 грн.

Як реалізувати потенціал лісових ландшафтів України?

- Що можна зробити для збільшення економічного потенціалу галузі: кількості робочих місць і доданої вартості, що виробляється галуззю?
- Як забезпечити подальше розширення екологічної користі від лісів для протидії дедалі більшому ризикові зміни клімату?
- Яким чином система управління лісовим господарством може забезпечити багатофункціональність лісів відповідно до потреб різноманітних зацікавлених сторін у країні?

Обговорення можливостей і напрямків подальшої роботи

- Що потрібно, щоб посилити опірність лісів шкідникам і зміні клімату та покращити загальну якість та кількість лісового покриву?
- Як земельна реформа та реформа децентралізації можуть вплинути на лісовий сектор? Як зробити цей перехід взаємовигідним для громад та лісів?
- Як знайти правильний баланс соціальних, економічних та екологічних потреб у моделі управління лісами?